

Historische Vereniging Wormerveer

Nieuwsbrief Historische Vereniging Wormerveer jaargang 7, nummer 19 (december 2009)

van de voorzitter

een bijdrage van Tom Tulleken

www.hvwormerveer.nl is het internet-adres van de HVW en ik nodig iedereen uit een kijkje te nemen op de nieuwe website. Er wordt nog wekelijks aan gewerkt maar het resultaat is nu al beslist de moeite waard. Wat ook de moeite waard gaat worden, is de HVW Jaardag. Op zondag 17 januari 2010 is iedereen van harte welkom in de doopsgezinde vermaning, Zaanweg 57. Als thema's hebben we dit keer onder meer gekozen voor de Wormerveerse ijsverenigingen en de verdwenen Wormerveerse scholen. Wat dit laatste betreft, moet u denken aan alle vormen van voortgezet onderwijs die hier waren gevestigd. Maar ook onder de lagere scholen heeft een kaalslag plaatsgevonden in de afgelopen decennia. Uiteraard veel foto's en ander interessant materiaal worden u getoond. De feestdagen staan voor de deur en zoals u inmiddels gewend bent, vindt u bij deze Nieuwsbrief weer een fijne kruiswoordpuzzel waar u hopelijk veel plezier aan zult vinden.

Rest mij nog u mede namens het volledige bestuur mooie feestdagen en een fantastisch 2010 toe te wensen.

de nieuwe werkgroepcoördinator

Joost Kuipers is de nieuwe werkgroepcoördinator. Niet alleen is hij de man die de werkgroepbijeenkomsten gaat organiseren maar ook is hij het aanspreek-

punt tussen de vrijwilligers van de verschillende werkgroepen. Daarnaast is een van zijn taken de onderlinge samenwerking tussen de werkgroepen te bevorderen waardoor bijvoorbeeld 'gezamenlijke producties' vaker georganiseerd gaan worden. Joost maakt sinds een klein jaar deel uit van de HVW familie en is een enthousiast lid van de werkgroep Website. In het colofon van de Nieuwsbrief vindt u vanaf nu alle contactgegevens van hem.

lichtjesavond 2009 weer groot succes

De traditionele lichtjesavond op de Oude Begraafplaats die op 30 oktober jl. werd gehouden, is weer door enorm veel mensen bezocht. Evenals in de vijf voorgaande jaren waren de weergoden ons bijzonder gunstig gezind en konden de honderden bezoekers genieten van een sprookjesachtig schouwspel. Naar verluidt zijn dit jaar meer dan 1700 lichtjes geplaatst en ontstoken, een klus waar een flinke groep vrijwilligers bijna de hele dag mee bezig is geweest. Leerlingen van basisschool De Toermalijn lazen zelfgemaakte gedichten voor met als thema de dood en de begraafplaats. Getuige de vele enthousiaste en positieve reacties is al dit werk niet voor niks geweest en zal ongetwijfeld ook volgend jaar de Oude Begraafplaats weer feestelijk verlicht worden.

opnieuw: ingangspalen voormalige Nicolaasschool

In april moesten we u berichten dat de ingangspalen van de voormalige Nicolaasschool aan de Cor Bruijnweg niet gerestaureerd konden worden. De bijzondere kunstwerken van de hand van Arie Teeuwisse verkeerden in een dermate slechte staat dat herstel onmogelijk leek. Kortgeleden echter vernamen we via Dagblad Zaanstreek en via de Parteon projectleider van het nieuwbouwcomplex De Schrijvershof dat betonrestaurateur Johan van der Meer tóch kans ziet de palen te restaureren. De kunstwerken zullen hierna geplaatst en feestelijk onthuld worden bij de ingang van De Schrijvershof.

nieuws van de werkgroepen

8 oktober jl. vond een werkgroepbijeenkomst plaats in de vermaning waarbij een groot aantal HVW vrijwilligers aanwezig was. Na het welkomstwoord van de voorzitter werd op een groot scherm de HVW website getoond. Hierna gaf de voorzitter aan dat onder meer zijn taak als werkgroepcoördinator overgenomen zal gaan worden door Joost Kuipers. Elders in dit nummer leest u meer over hem en zijn taak. Ook de plannen voor de komende tijd werden uit de doeken gedaan. Na een vragenronde en een koffiepauze was het de beurt aan Dirk Krom,

Zaanweg 44, staat al jaren leeg en te verkommeren.

die op zijn eigen, onnavolgbare wijze een diapresentatie over het Sluispad aan elkaar praatte. Op 17 februari 2010 zal opnieuw een groot werkgroepoverleg worden gehouden.

kerstpuzzel

Zoals u van ons gewend bent, vindt u bij deze Nieuwsbrief de kerstpuzzel ingesloten. Opnieuw is de samensteller er in geslaagd de puzzel weer een hoog Wormerveer gehalte mee te geven. De puzzel dient ingevuld en duidelijk van naam en telefoonnummer voorzien te worden ingeleverd bij Rokersspeciaalzaak Piet Bakker, Zaanweg 124c. Uiterste inleverdatum: zaterdag 9 januari 2010. Onder de juiste oplossingen worden enkele leuke prijzen verloot. Veel puzzelplezier.

gun ons een blik in uw familiealbum

Op verjaardagen en bij speciale gelegenheden en gebeurtenissen worden ongetwijfeld veel foto's gemaakt. Veel van dergelijke oude foto's raken na verloop van tijd in de vergetelheid en verdwijnen in schoendozen of in het gunstigste geval in familiealbums. Hierbij doen we een beroep op u om ons een blik te gunnen in uw oude foto's. Niet alleen vanwege de personen die erop voorkomen (en die u wellicht nog bij

naam kent) maar ook vanwege de locatie (huiskamer, achtertuin of straat) waar de foto's zijn gemaakt. Graag zouden we de meest interessante foto's willen scannen, zodat we deze in ons verenigingsarchief kunnen opslaan en ze voor het nageslacht bewaard blijven.

zorgen

De HVW maakt zich zorgen om enkele Wormerveerse monumenten en bijzondere gebouwen. In de panden Dubbele Buurt 22 / 22a (gemeentelijk monument) die al enkele jaren leeg staan, is onlangs brand gesticht; de gekraakte panden Wandelweg 56, 58 en 60 (o.a. villa Overbosch) staan te verkommeren; Zaanweg 47 (gemeentelijk monument), ook wel bekend als het 'huis met de kettingen', in gebruik als opgedeeld wooncomplex, wordt door de eigenaar niet bijster goed onderhouden; Krommenieërpad 80, een leegstaand 17e eeuws voormalig houten woonhuis, zal waarschijnlijk uit ons dorp verdwijnen; Zaanweg 44 (gemeentelijk monument), de voormalige viswinkel van Kee, staat eveneens al jaren leeg en behoeft dringend restauratie; onzeker is het lot van het oudste deel van Drukkerij Mercurius (met het tegeltableau)... De HVW onderneemt regelmatig actie en spreekt de eigenaren aan op hun 'zorgplicht' maar tot nu toe zijn er geen ont-wikkelingen te melden die er op wijzen dat deze aandacht tot actie leidt. We blijven echter alert en zullen stelselmatig de eigenaren op hun verantwoording wijzen.

Maarten van Rossem naar Wormerveer

Op vrijdagavond 19 maart 2010 zal Maarten van Rossem, de bekende historicus en Amerika kenner, een lezing geven in de vermaning. Er zal waarschijnlijk veel belangstelling bestaan voor deze bijeenkomst. Daarom kunt u als HVW lid nu al reserveren en profiteren van een korting op de toegangsprijs. Bij Rokers-speciaalzaak Piet Bakker kunt reserveringskaarten kopen à € 5,00 per stuk (normaal € 7,50 per stuk). Let op: per HVW lid kunt u maximaal 2 kaarten kopen.

Krommenieërpad 80, een 17e eeuws voormalig woonhuis, dat waarschijnlijk zal verdwijnen.

vandaag is de geschiedenis van morgen

een bijdrage van Tom Tulleken

Niets vreemds onder de zon, tenminste wat betreft de immigratie naar ons land en onze streek. Iedere oplettende bezoeker op de Oude Begraafplaats aan de Marktstraat kan dit constateren, want daar zijn nogal wat grafmonumenten te vinden met daarop namen die niet uit onze streek afkomstig zijn. De doden-akker ontleent hier zelfs mede haar bijzondere karakter aan. Het gegeven dat in een periode van economische voorspoed velen van elders, aange-lokt door de zekerheid van arbeid en inkomsten, naar ons gebied kwamen en zich ook hier blijvend vestigden, is niets nieuw. Wel nieuw is het groeiende onbehagen en de toenemende intolerantie jegens de nieuwkomers. En dat terwijl ons volk altijd bekend stond om haar grote tolerantie; al in de 16e en 17e eeuw werden de doopsgezinden vanuit bijvoorbeeld Vlaanderen die hier naar toe kwamen met open armen ontvangen. Of kwam dat alleen maar vanwege het geld en de vakkennis die ze meebrachten...? Feit is en blijft dat door de eeuwen heen de Zaanstreek veel vreemd bloed heeft aangetrokken en dat dit over het algemeen zonder problemen geschiedde. Naast de al genoemde grafstenen op de Oude Begraafplaats wijzen ook de nu nog

voorkomende achternamen als bijvoorbeeld Brusche, Douma, Ferwerda, Eykel en Overpelt hier op. En hoewel zij hier om andere redenen en onder andere omstandigheden naar Wormerveer kwamen, kunnen in deze context ook de Zuid Molukkers geplaatst worden. Gelukkig heeft het er alle schijn van dat het met de groeiende intolerantie jegens 'nieuwe Nederlanders' in onze gemeente nog al meevalt. Zou dit dan toch komen vanwege onze lange immigratiegeschiedenis?

de Zaanse Erfgoedmarkt

Zondag 11 oktober jl. vond de tweede editie plaats van de Zaanse Erfgoedmarkt, ditmaal binnen de herbestemde panden van de Verkadefabrieken in Zaandam. Een groot aantal Zaanse erfgoedverenigingen en -instanties presenteerde zich aan de hand van een aantal onderwerpen uit de Zaanse Canon. De HVW, die uiteraard ook aanwezig was, presenteerde het thema 'uit de wind, in de rook'. De Canon zelf werd in boekvorm gepresenteerd door de Zaanse kinderboekenschrijver Hans Kuyper in het bijzijn van de burgemeesters van Wormerland en Oostzaan en Zaanstads loco-burgemeester Piet Keijzer. De Zaanse Erfgoedmarkt trok honderden geïnteresseerden. Ongetwijfeld zal er binnen twee jaar opnieuw iets dergelijks georganiseerd gaan worden.

even voorstellen: werkgroep maquettebouw

Deze jongste werkgroep van de HVW houdt zich bezig met de bouw en samenstelling van een maquette van Wormerveer zoals dat omstreeks 1740 was. Een hele klus, zeker als u bedenkt dat dit moet gebeuren op een schaal van 1 : 500. Dit is nodig om heel Wormerveer en Westknollendam te kunnen tonen en dan nog praten we over een maquette van vijf meter lang en anderhalve meter breed. Huizen, pakhuizen, molens en schepen op de Zaan, alles moet waarheidsgetrouw worden weergegeven, dat is de opdracht die de werkgroepleden zichzelf hebben gesteld. En dus wordt er met ongelofelijke concentratie en geduld gezaagd, geschaafd, geschuurd aan de modelletjes. Hoewel er nog ontzettend veel werk verzet moet worden, zijn de verwachtingen hoog gespannen en ziet datgene wat tot nu toe gemaakt is er gelikt uit. We hopen dan ook binnen niet al te lange tijd u een voorproefje te kunnen tonen.

mijn favoriete foto

Deze keer een foto uit de grote collectie van Piet Bruijn. Piet schrijft er bij: ...'een mooie foto van de oude melkfabriek aan de Zaanweg uit 1938. Links de winkel van Goezinne in modeartikelen en helemaal rechts de zaak van de weduwe Bakker, waarin later de heer Luyt zijn zaak begon. In de deuropening van de melkfabriek staat links m'n oude vriend Winkelman die ik, sinds hij mij als jongetje in het ziekenhuis aan de Paul Krugerstraat tegen een boze verpleegster in bescherming nam, nooit ben vergeten. Voor de auto, met pet, staat Piet Sol uit Westzaan. Achter de melkfabriek lag de dijksloot, waar we als jongens met een bootje doorheen roeiden. De melkfabriek was over de sloot heen gebouwd waar een lage doorgang was. Als je hier onderdoor wilde varen, moest je eerst vragen of er geen stoom werd geblazen want dat was levensgevaarlijk. Vele malen maakten we hier gebruik van op onze lange tochten door historisch Wormerveer. Vanaf de Spoorloot, Hennepad- of Zuidersluissloot, via de Dijksloot naar de Steijnstraatsloot, Marktstraatsloot naar de Soldatensloot om via de Watering naar de Zuid te roeien...'

V.l.n.r. Dick Bakker, Jan Brusche, Heer Wijker, Tom Tulleken, Nora van Poelgeest, Willemien Gorter, Wim Schraal, Jannie Komen en Mary Petra. Jan Harreveld ontbreekt.

nieuwe kerstkaarten

De oude HVW kerstkaarten zijn uitverkocht en dus hebben we een nieuwe serie laten maken. Prachtige afbeeldingen die treffend de winter in Wormerveer afbeelden of een sfeerbeeld uit vroeger jaren oproepen, hebben we voor u in de aanbieding. Voor € 4,95 per setje van vijf kunt u de kaarten kopen bij Rokerspeciaalzaak Piet Bakker, bij boekhandel Pasman of bij kapper Sluis. Ook in de HVW kraam tijdens de kerstbraderie op zondag 13 december zullen de kerstkaarten te koop zijn.

Schaatspret op de Zaan, afbeelding naar een schilderij uit 1880 door W. Leyden. Een van de kerstkaarten uit de nieuwe serie.

Schenkeningen

Deze Nieuwsbrief gaat weer vergezeld van een lange lijst met schenkingen. We zijn uiteraard zeer verguld met de gedachte dat kennelijk steeds meer mensen begrijpen dat veel zaken de moeite van het bewaren waard zijn. Hartelijk dank!

H. van Enkhuizen, prijzenkast met div. medailles van Hengelsportvereniging 'Sport doet leven'; **Mevr. J. Graat**, boek Hans Kuyper, 'Sterke verhalen uit de Zaan'; **Mevr. M. de Grunt**, 2 foto's van dagje naar Bergen meisjeskoor o.l.v. Jo Toet en schoolreisje School C naar Doopsgezind Broederschapshuis in Schoorl; **P. Koeman** (Krommenie), vlag Wessanen Meel, plastic tas Wessanen; **N. van Krochten**, 11 foto's Noordeinde, genomen voor Wijkoverleg i.v.m. de slechte toestand Noordeinde; **D. Krom**, div. kopie foto's van Scheepswerf Krom, familie Smit/Zwart, personeel De Ster, 4 foto's van expositie Acht Staten met o.a. de familie Romeijn-Kuijper, stamboom fam. Romeijn en 4 overlidensberichten, kopie foto bruidspaar Slootman van de Timorstraat; **E. Kruiver**, koperen emmerspuit, waarsch.afkomstig van een van de fabrikantenwoningen van de Zaanweg, kaart van Zaanstad, 4e dr.; **Nel Kuijper**, 15 familie- en schoolfoto's, schilderijtje van C. Tjeertes, div. kopie-foto's van Croklaan – Hogeweg – Soendastraat – Wandelweg (jaren 1935-1965), 7 kopie foto's van werken aan de Zaanbrug, 6 kopie foto's voetbal elftallen van o.a. WFC, 3 kopie foto's van brandweerwedstrijd bij Croklaan; **Henk van 't Loo**, 3 T-shirts en petten van Wormerveers Marktplaats Festijn, katoenen tas Wijkbeheer Zaanstad, katoenen tas Zaanstad top van de Randstad, vlag Wormerveer, badge Wormerveer 500 jaar Medewerker, theekop en koffiebeker van Woonmij Zaanstad, div. uitvergrotingen van 3 ansichtkaarten De Zaan Wormerveer van uitg. N.J. Boon, luchtfoto complex Klinkenberg, Gemeentekeuken glas-

in-loodraam Klinkenberg, 3 lijsten van geslaagden Vakopleiding Bemetal van werknemers Klinkenberg, krantenknipsels, schild van Albert Heijn Wandelweg, asbak Lassie, fietsroutepakket behorende bij Stroine in Toine, verjaardagskalender brandweer 1998, procesverhaal van de 'Gang van het zaad door een oliemolen', GVB kalender 1984, kalender Zaanse Erfgoed 1999 met foto's van Jaap Klomp, perstreinbrief van de Zaanlander naar Hoorn 1982, div. nummers Zaanse Erfgoed, Met Stoom/Anno 1961, Met Stoom, plattegronden en doorsnedes bedrijf Klinkenberg t.b.v. Hinderwetvergunning, (1990), kaart Wormerveer 125 x 92 cm, reproductie kaart Wilhelminapark, telefoongids 1999/2000, nr. 5 Purmerend, Zaandam, pen Wormerveer 500 jaar, bouwplaten De Lorzie (1997), 'Ornamentiek in de Zaanse huizenbouw', plakboek Zaanstreek, archief Fotostudio Henk van 't Loo;

(voor het vervolg van de schenkingenlijst zie het bijgevoegde blad.)

De vele geëxposeerde foto's over Drukkerij Meijer werden aandachtig bestudeerd.

tentoonstelling Drukkerij Meijer

Op het moment dat u deze Nieuwsbrief ontvangt, is de tentoonstelling over Drukkerij Meijer al weer verleden tijd. Velen maakten de gang naar de vermaning om met eigen ogen te zien welke belangrijke rol dit Wormerveerse bedrijf binnen de Nederlandse grafische wereld heeft gespeeld. Een indrukwekkende reeks boeken was tentoongesteld en een grote overzichtelijke collectie foto's gunde de bezoekers een blik achter de schermen. De tentoonstelling kende ook een hoog reüniegehalte vanwege het grote aantal oud-werknemers dat de tentoonstelling bezocht.

boek&

“Monumentaal Wormerland”

Auteur: Peter Roggeveen
ISBN 97890.7838.1433
Uitgeverij Noord-Holland
Prijs: € 19,50

Bespreking van de bekende en minder bekende monumenten in Wormerland.

Langs een route door Wormer, Oost-Knollendam, Spijkerboor, Neck, Wijdewormer en Jisp laten Roggeveen en fotograaf Jolanda Hoogendoorn zien welk een diversiteit aan bijzondere gebouwen dit gebied te bieden heeft.

“Freek Engel (1872-1958).

Een wereld van weiden en water”

Auteur: Henk Heijen
ISBN 97890.7838.1402

Uitgeverij Noord-Holland
Prijs € 25,00

Verschijnt: nov. 2009

Dit is het 6e deel in de serie van Uitgeverij Noord-Holland over de Zaanse schilderkunst. Eerder verschenen delen over o.a. Cor Dik en Jaap Kaal. Engel, bekend om zijn landschappen met koeien, wordt beschouwd als de nestor van de Zaanse kunst. Zijn werk is te zien in het Molenmuseum in Koog a/d Zaan van 7/11/09 t/m 13/12/09.

“Luchtoorlog Boven de Zaanstreek”

Auteur: Bram Kemp
ISBN 9789460190094

Uitgeverij Fifty-Fifty
Prijs: € 27,50

Dit is een gewijzigde herdruk van een al eerder verschenen boek over de luchtoorlog boven de Zaanstreek. Dankzij toegang tot het archief van de Aircraft Recovery Group 1940-1945 en gesprekken met ooggetuigen en voormalige bemanningsleden kwam nieuwe informatie ter beschikking.

“Spieren Water Wind.

23000 jaar malen en molens”

Auteur: J.J. Kamphuis.
Prijs: € 35,00

Dhr. Kamphuis heeft n.a.v. zijn vrijwilligerswerk bij Vereniging De Zaanse Molen een kloek overzichtswerk geschreven over de geschiedenis van de Molen en het malen. Natuurlijk komt daarin ook de Zaanstreek aan bod als Een gebied met een van oudsher grote concentratie aan molens. Het boek is uitgebreid geïllustreerd, met aandacht voor zowel technische aspecten als de bredere cultuurhistorische context.

“Canon van de Zaanstreek”

De geschiedenis van de Zaanstreek in 27 verhalen.

Diverse auteurs
ISBN 97890.7784.2355

Uitgever: HDC Media
Prijs: € 12,95

Kenner van de Zaanstreek schetsen de ontwikkeling van de regio vanaf de vroegste tijden in 27 rijk geïllustreerde vensters.

“Polderlands.

Glossarium van waterstaatsstermen”

Auteur: Helga S. Danner e.a
ISBN 97890.7838.1389

Uitgeverij Noord-Holland
Prijs: € 19,50

Woordenboek over de poldergeschiedenis met 5512 lemma's. Een initiatief van de Vereniging voor Waterstaatsgeschiedenis.

“Capitool Reisgids:

Zaanse Schans en de Zaanstreek”

Auteurs: Jeroen Breeuwer e.a.
ISBN 978949012867

Prijs: € 9,95

Volgens de Capitool-formule vormgegeven gids, d.w.z. met veel illustraties Over de Zaanstreek. Informatie over geschiedenis, winkelen, en horeca.

colofon

De HVW Nieuwsbrief verschijnt drie keer per jaar (april, augustus en december) voor leden en begunstigers van de Historische Vereniging Wormerveer.

Redactie

Maarten Gorter, Rimke Klitsie, Carole Post van der Linde, Atie Bouwmans, John Pasman, Tom Tulleken.

Redactieadres: Krommenieërweg 80,
1521 HK Wormerveer,
e-mail tomtulleken@online.nl

Fotobewerking en opmaak

Prepress4U Wormerveer

Drukwerk

Drukkerij Luxora Wormerveer

Verenigingssecretariaat

Postbus 303, 1520 AH Wormerveer
Tel. 075 – 6210905
e-mail. secretaris@historisch-wormerveer.nl

Werkgroepcoördinator

Joost Kuipers, tel. 075 – 6159458 / 06 486 30 622, e-mail j.kuipers35@chello.nl

kantoor: achterzijde Zaanweg 4
open op maandag- en vrijdagmiddag
van 13.30 – 16.00 uur
contributie 2009 € 15,00 (of € 22,50
voor een gezinslidmaatschap)

Rabobank Zaanstreek 394910885
KvK Amsterdam 34180336

(vervolg van de schenkingenlijst.)

H. Postmus, brandweereiniform Wormerveer, zgn uitgaanstenu; **P. Rot**, 2 kopie foto's ziekenhuis en verplegend personeel 15 mei 1948; **Martin Schaap**, 27 ansichtkaarten/briefkaarten, foto van RK lagere school Marktstraat en personeelsfoto; S. Stam, 23 foto's 100-jarig bestaan Wormerveerse stoomspuit; **P. Stelling**, foto St. Jozefschool: afscheid meester Matthijssen en meester Jorna (1938); **C. Veenstra-Blaauboer**, 5 foto's van De Zaan steiger Alkmaar Packet, oude postkantoor Esdoornlaan, en bouw aan de Wandelweg; **J.A. Visbeen**, verzameling historische postzegels, portzegels en spoorwegzegel, alles afgestempeld in Wormerveer, historische brieven, brief- en ansichtkaarten, ook afgestempeld in Wormerveer, boekje 'Over de vestigingsplaatsen van het postkantoor Wormerveer', uitg. t.g.v. opening van het nieuwe postkantoor Wormerveer op 12 juli 1985; boekje 'Saen Philex 93', uitgegeven t.g.v. postzegeltonoonstelling in Scholengemeenschap 't Noorderveer (oktober 1993), jubileumboekje Onderling Begravenisbond Jozef (1879-1929), notaboekje van Henk Kox IJzerhandel Wormerveer; **Dick Zwart**, viervaks geldlade van Stomerij Zwart, Marktstraat 141; **Huib Bakker**, Paraplu QSC; **Mart Boere**, 5 foto's van ziekenhuis, buurtjes van de Delistraat, School B 6e klas (1938) en schoolfoto Mulo 2e of 3e klas (ca. 1943), herinneringstegel laatste dag QSC 1915-2003, boekje De Arbeid 1915-1985; **Piet Klei**, boek 'Op vleugels van ... :75 jaar bestaan Mercurius Groep'; uit collectie **T. Kraaijer en T. Kraaijer-Aafjes**, 2 fotoboeken van nieuwbouw Acht Staten in 1953 en 70 jaar Vereeniging, herdenkingschrift 450 jaar Wormerveer, fotoboek 450 jaar Wormerveer, fotoboek Huldiging Dr. H.A. Lampe, foto's Actie Bloemenweelde in de Zaanbocht, 2 bedrijfsfoto's van Kraaijer kleding, foto brandweerkorps Purmerend in brandweerpakken van Kraaijer (1932), foto Maarten Kraaijer en echtgenote bij opening van een tunnel, foto 3e klas school D Marktstraat (1930), brochures Hercules Hebe: feestgids 60 jaar bestaan Hercules (1936), 90 jaar Hercules Hebe 1876-1966, 100 jaar Hercules Hebe, div. clichés van Kraaijer en In de Zaanbocht, 3x Typhoon uit 1945 en een poster van Bevrijdingsfeest juli 1945, brochure 100 jaar Willem Zijlstraschool (1966) 'Uit de school geklapt', brochure 50 jaar Kraaijer, liedboek bij 25-jarig huwelijksfeest van M. Kraaijer en A.M. Kraaijer-de Vries (1944), div. persoonlijk documenten, div. brandweerdocumenten, Gids voor de Zaanstreek, Uitgave Zaanse VVV (jaren '20?), 2e druk Liederensbundel GVB, div. oorlogskranten: Typhoon, Ons Volk,

Trouw; **Dhr. en Mevr. Postmus-Brinkhuis**, trouwkaart 1967, haarstrik van Hanneke en zusje Brinkhuis, gedragen in periode 1945-1950, boek 'Wederdopers – menisten - doopsgezinden in Nederland 1530–1980'; **Willem Schraal**, div. stukken van Personeelsvereniging Erven de Jong; **Fam. Slot** (Zaandijk), 6 kisten van Erven De Jong in diverse maten en groottes, blikje Chocolatulips van Promena Boon, blik Wessanen's cacao, pak Siam rijst van Wessanen, stuk zeep Adelaar, brochure W.F.C. (seizoen 1987/1988): WFC Kampioen Tweede Klasse A; S. Velthuis, 2 foto's van Sluispadbrug met ziekenhuis (ca.1955) en Noordersluis (ca. 1955); **Eduard Visser** (Muiden), 3 foto's in passe-partout van Wormerveer: Zaanbocht, Bloemendaal, pakhuis Amsterdam; **Mart Boere en Ed Meijns (archief QSC)**, 2 foto's derby QSC-WFC (sept. 1975) + bijbeh. Krantenartikelen, officieel programma Ajax-QSC (1949), div. informatie QSC, 4 foto's 60 jaar QSC + 1 foto schoonmaakploeg; **Wilma Duinmeyer**, foto van Adelaar in wissellijst, 2 groepsfoto's van Hercules Hebe, foto van Hercules Hebe op gasfabriekterrein Krommenie (1906); **Gert Feberwee**, boek 'De Sfeer van Wormerveer: vastgelegd in ansichtkaarten uit de 20ste eeuw'; **P.J. Molenaar**, '33 ansichtkaarten van molens' getekend door G. Mol, uitgave Spaander Wormerveer; **Ed van Velzen**, kaart van Fabrieken en Ondernemingen langs de Zaan (2008), ansichtkaart uit 1928: Groeten uit Wormerveer: 'In dit schortje uitgespreid, wordt gij met wat moois verblijd'; **Mevr. van Westervoort**, 4 kopie foto's van o.a. Dirk en Nico Krom, Nel Westervoort, dames Meijer en Krom met kinderen en groepsfoto van ?; Van N.N., bruidsfoto van Dirk Grin (1949), naambord D. Bakker Melk en Zuiverproducten; **Mevr. G. Heijne-Lesage**, kopie foto School D, klas 6, Marktstraat (ca. 1915/1918?); **J. Meijns**, 3 kopie schoolfoto's van ULO Goudastraat 3e klas (1943), 5e klas (1940) School B Goudastraat en 4e klas School B Goudastraat (1938); **J. Nielen**, kopie foto van Gymver. Saenden, kopie foto van Kath. Arbeiders Jeugd K.A. J. (1948-1949); **G. Timmer**, kalender 1982: De Zaanstreek, gezien door Jan Groenhart; **Mevr. W. Swart** (Wormer), div. afleveringen van Met Stoom, Anno 1961, Zaanse erfgoed, enveloppen van Jeugdcentrum De Boerderij; **Van N.N.**, Menukaart Huis te Zaene t.g.v. 12½-jarig huwelijk van C. de Roy van Zuyderwijn en C. M. Neuhaus (7-12-1933), dinerkaart o.l.g.v. 10-jarig bestaan der N.V. Gerkens' Tlieraffinaderij 'De Mol', (25 mei 1938) in Astoria Amsterdam met kaartje 'Minny heeft uitzicht op de Mol – Roet krijgt zij cadeau, de lakens zitten vol'; fotoboekje met 33 foto's Renovatie Wandelweg in 1995, 4 foto's van

oorlogsvoertuigen op de Wandelweg (mei 2000), 1 foto winter 1946/1947, doosjes met 26 en 36 dia's, diaprojector, -tafel en -aanwielplampje; **Jaap Klomp**, kistje met leren handvat De Jong's Chocolate (gebruikt als potlodenkistje); **Gonnie Kramer**, foto personeel firma Dekker; uit nalatenschap van de ouders van **Mevr. W. Kruijver-Luttik** (Zaandam), div. krantenknipsels uit de jaren '50 en '60, bevrijdingsnummer De Typhoon (1965); **Nora van Poelgeest**, foto van bakker Ber Brussel, incl. kopie krantenartikel uit 11-11-1953 betr. brand in de bakkerij; **Henk Borstlap** (West-Knollendam), 3 grote foto's tentoonstelling Bruidsfoto's en overzichtsveld met 6 foto's; **Dhr. Eijman** (Wormer), lepeltje Wormerveer 450 jaar; **P. Jongert**, blikje verf van Schilder De Wit, Dubbele Buurt 21-25, Provinciaal blad van Noord-Holland, jaargang 1866; J. Komen-Tesink (Assendelft), herinneringsplak t.g.v. 40-jarig jubileum R. Bruyn 1897-1937 bij Wessanen, speldje Lassie, uitnodigingskaart voor herdenking van 175-jarig bestaan Wessanen (1975) voor R. Bruijn werkzaam bij de Ster; **Dick Bruin**, receptiealbum melkhandelaren Zaanstreek; **Fam. Korvemaker-Huisman**, 7 kopie trouwfoto's van familie Huisman uit de jaren 1939, 1942, 1948, 1950, 1955 en 1968; **P.K. Neij**, foto ijs in de Zaan met De Vlijt en De Tijd; **Cees Slot**, trouwkaart Cornelis Slot en Wouterina Pols (1971), kaart Wormerveer, no. 311, uitgave 1911 op katoen; **Mevr. Tuin-Pels**, 4 foto's van slagerij Pels en familie: 50-jarige bruiloft van Cornelis Pels en Neeltje de Gooijer, 2x bedienden met paarden voor slagerij Pels en ringsteken; **Walter Prinsze**, 'Essenstraat – Wormerveer – Bewoners: mijmeringen over de Essenstraat van toen'; **N. Boot**, aangifte van geboorte van Cornelia Boot op 10-9-1880, foto Wormerveers Mannenkoor (1927), geboortekaartje van Juliette Maria Wong Lun Hing, communiekaartjes van Freddy en Roy Wong Lung Hing in O.L. Vrouw Geboortekerk; **Mevr. Dirkzwager**, herdenkingsmedaille uitgegeven ter herdenking van de oprichting der Firma Wessanen en Laan te Wormerveer 1765-1915; **G.J. Honig**, partij kranten uit de jaren '20, o.a. Zaanlandsch Nieuws- en Advertentieblad en De 7000; **Dirk Krom**, longdrinkglas Hercules Hebe 1876-1976; **Martin Schaap**, plaatje Boon's Cacao; **Dhr. Slot**, contributieboekje Bejaardenkoor d' Acht Staten 1980 t/m 1983; **Dhr. Visbeen**, postzegelalbum met postzegel, briefkaarten (alles in Wormerveer afgestempeld), oranjepaspoort en bedankbrief van Prinses Wilhelmina van en aan mevr. T. Koomen, toeristenkaart van Douwe Mulder die een troostprijs kreeg op een avond met ESA en reisbureau Gerkens + brief van Openbare School B waarin hij gelukkig wordt

met zijn terugkeer, sticker Jeans voor Winnaars van Kraaijer Corner Wormerveer; **Dick Zwart**, portemonnee GVB Brandweerdag 5-9-1992, De Zaanstroomer, jrg. 15, nr. 4, ParkEren, 1 ex. jrg 37, brochure ZOV: The New Moon (2006); **Huib Bakker**, div. QSC-tenues: 6 shirtjes, 1 broekje en 3 paar kousen, Magazine Mercurius, no. 2, juni 2005, jaarverslag Mercurius 2004, luchtfoto Nieuwbouw Plan West tijdens sanering (**gekregen van Luxora**), foto Tentoonstelling schoolfoto's in de bibliotheek (2005), informatie & programma seizoen 2005-2006 van de Fortuna Fans, spaarboekje Ver. Spaarbank te Wormerveer van J. Wester 1957/1961, radiopreek van Ds. J.A. Hamers d.d. 30 juni 1974, De Schakel, 2^e jrg., extra editie juli 2005 (Clubblad Fortuna Wormerveer), Samenspraak nr. 10, 5^e jr. mei 2002 (Bewonersblad De Woonmij Zaanstad), brochure Kroonmsmart 11 september 2005, Politiewijzer 2005, CD met opera Don Giovanni van Mozart met Gre Brouwensteijn en Gerrit Visser, interview 'Lokaal bestuur November 1998' met Anton Schuurman: van 'Rode Raspoetin' tot reformist; **Mart Boere**, tegel QSC 1915-2003 + standaard, boekje 'De Arbeid 1915-1985', 6 foto's: buurtjes Delistraat, Ziekenhuis Wormerveer, School B 6^e klas 1938, Mulo 2^e of 3^e klas 1940; **H. van Enkhuizen**, archief Hengelsportvereniging Hoop doet leven (1906 t/m 1968); **Loes van Horssen** (West-Knollendam), boek Eduard Visser: 'Zondagsliefde', 2 boeken van de Zaanse auteurs Theo Hoogstraaten en Magda Berman; **N.C.J. van der Idsert** (Krommenie), gedenkboek 30 jaar Bond van Zaanse Brandweercorpsen (1922-1952), Mei Klanken 1945-1970: een boeketje, samengesteld door en voor de kinderen uit de eerste vier klassen van Wormerveerse scholen; persoonlijk archief 4 mei Comité; **P. Kan** (Wieringerwerf), artikel over finales Schoolvoetbal Zijlstraschool 1971; **Kees en Els Koolman** (Zaandam), boek Dick Laan: 'Pinkeltje en de flonkersteen', 8e dr.; **Hans Metselaar** (West-Knollendam), krentendoos van bakkerij Sman; van N.N., Geschiedenis van de L.O. Wormerveer (Verzet in Wormerveer); **Dhr. Sanders** (Brunssum), familiefoto's van de Boldings, vader en moeder, zoon Klaas Bolding en Jantje Romeyn tijdens 50-jarig huwelijk, 6 fotootjes familie Bolding in papieren zakje van K. Stoffels, Iepenweg 1 en Stationskiosk, 19 glasnegatieven 8x8 cm, 65 glasnegatieven 9x12 cm en 10 normale negatieven o.a. van 50-jarig huwelijk in 1930, allen gemaakt door Klaas Bolding te Wormerveer; feestrede t.g.v. 40 jaar huwelijk Klaas en Jantje Bolding; **WRV De Zaan**, boek: '100-jarig Jubileum WRV "De Zaan", 1896-1996; Dhr. Zwart Jr. (Engeland), via ouders fam. Zwart, kaart de

Zaanstreek, uitg. Meijer Pers; **Mart Boere**, foto personeel De Vlijt + namenlijst, programmaboekje 'Is het Wat? Of is het Niks?'; **Marianne Boere** (Wormer), map Zaanangertjes, oorkonde 25 jaar trouw lid NVV van C.D. Boere, werkzaam bij Wessanen); **Nel Kuijper**, boek Dick Laan: 'Pinkeltje op reis', 11^e dr.; **Loes Nijdam**, kruiken Gladoortje, kruikje De Zaanbrug 120 jaar!; **QSC, via Mart Boere en Ed Meijns**, QSC sporttas met broekje, shirt, trainingsjack, kousen en schoenen, 2 foto's van elftallen, beeldje QSC-speler, 2 plakboeken van QSC: van Hans Lesage periode 1962/66 en Bart v.d. Laan periode 1955/56, medaille QSC 1915-1975, badge Controle QSC, doosje Frans Kuyper met Medailles Kampioenschappen QSC 10 1974/1982. QSC 9 1982/83, 7 balpennen met verschillende QSC opdruk; **Mevr. J. Stuurman** (Zaandijk), persoonlijke documenten van Cornelis Bos, gewoonde hebbende op Marktstraat 62, div. foto's en ansichtkaarten, haar van Duifje Kuik; **Hannie Blokker en Cobie Voorn** (Westzaan), DVD 'Herinneringen aan de AJC in de Zaanstreek'; **Mevr. J. Bruijn**, div. afleveringen van Zaanse Erfgoed, Windbrief en Heemschut; C. Gravesteijn (Wormer), 2 DVD's o.a. over kapper Sluis uit Zaandijk aan het werk in ziekenhuis Wormerveer (1953) en Biljartclub in Cafe Koomen aan de Wandelweg in periode 1948-1952; **Tineke Ooms**, kopie foto's Jan Ligthartschool; W. Schaar-Brussel (Zaandam), 1 kopie foto van de oude Delistraat, 5 foto's van fam. Brussel-de Graaf uit o.a. 1932 en 1936 en opoe de Graaf op het Rooie Dorp; **Cees Stelling**, overdruk over Dirk Stelling van website Kamp Vught; **erven Jan van Leeuwen**, 5 dozen materiaal (boeken, documenten, kalenders), ijsmuts de Noordster met initiaal CvL, Beelden van Beelden: kaart van beelden in de Zaanstreek 1972, div. stukken Bestemmingsplan West-Knollendam 1973/1978, extra uitgave van de Theo Thijssen – toeter n.a.v. nieuwbouw school, mei/juni 1976, brochure Sociografisch Bureau Zaanstreek m.b.t. de benodigde voorzieningen in West-Knollendam als daar ca. 50 woningen worden bijgebouwd, div. tekeningen en brochures m.b.t. Guisveld, boeken: J.J. 't Hoen: 'De Rode Zaanstreek', WKF nieuws 1959-1960 (dl. IX) en 1971-1972 (dl. XXI), extra Huisorgaan t.g.v. nieuwbouw en renovatie van bejaardenoord d'Acht Staten, H.L.M. van Heynsbergen 2 dln 'Brandalarm', Prof. Dr. A. van Braam: 'Westzaandam in de tijd van de Republiek', 'Kijk op de Zaan' t.g.v. 75 jr Dep. Zaanstreek v.d. Ned. Mij voor Nijverheid en Handel, 'De geschiedenis van een smederij' (Klinkenberg), B.W. Schipper: 'Herman Gorter', uitgegeven t.g.v. 100^e geboortedag in 1964 met 2

toegangskarten voor de herdenkingsbijeenkomst in De Jonge Prins, G. Grandiek: 'Zaanstreek: Bakermat van industrie', 'Zaanstreek in cijfers: statistisch jaaroverzicht over 1975 en 1976', 'Economisch jaarboek van de Zaanstreek': verslagen van 1965, 1966, 1967, 1969, 1970 en 1971 Kamer van Koophandel en fabrieken voor Zaanland, C.J. Schoone-Slop: 'Het Zaanse kostuum', Ina van der Wal-Bosse: 'Zaans stikwerk', Wim Klinkenberg: 'Omtrent de Zaan', J.H. Bruseker: 'Op weg naar Zaanstad', C. Koene Ezn: 'Gedenkboekje uitg. t.g.v. 50-jarig bestaan van het Gemeente-Ziekenhuis te Wormerveer', 'Beklemmende jaren: Kroniek van Wormer in de Tweede Wereldoorlog', J.C. Westermann: 'Blik in het verleden: De Nederlandsche blikindustrie', 'Herman Gorter', uitgave Kontrast (1964), 'Herman Gorter en Henriette Roland Holst in hun tijd', Henriette Roland Holst: 'Herman Gorter', René Heijnis: 'Vogels onderweg', 'Zaanstreek Vandaag': div. maandelijks uitgaven uit periode 1967 t/m 1973, Jan en Kasper Luiken: 'Spiegel van het menselijk bedrijf', 'Betekenis van het waterschap en de toekomst van Noord-Holland', J. Belonje: 'Het hoogheemraadschap van de uitwaterende sluizen in Kennemerland en West-Friesland', 'De toekomst en het afvalwater', rapport bestuursproblemen Zaanse agglomeratie; 2 dln, S. Lootsma: 'Friesch-doopsgezinde gemeente West-Zaandam 1687-1937, Frans Mars: 'De Zaanse Schans', Bernard F. Eilers en Wim Zaal: 'Destijds in Nederland', H.A. Visser: 'De Nederlanden in de negentiende eeuw: Merkwaardige klederdrachten en beroepen', C.J. Stelleman: 'Zaanstreek kwaliteitsstreek', productie Meijer Wormerveer, proefdruk van 'Een groet uit Noord-Holland', uitg. Meijer Pers 1977, div. nummers van 'Zaanbreed' en Personeelsblad Stadsontwikkeling Openbare Werken Zaanstad, 'De derde eeuw gaat in: 200 jaar Wessanen Koninklijke Fabrieken N.V.', J.C. Westermann: 'Korte geschiedenis der Nederlandsche Blikindustrie', gedicht van S. de Vries: 'Twee eeuwen Wessanen' en 'Klaas Klinkenberg vertelt.....', kaart 'Beelden van beelden: Zaanstreek vandaag', fotoboek en correspondentie van Zangver. 'Zingend ten Strijde'; **A. van den Wijngaard**, 7 bidprentjes; **Mevr. M.G. de Wit** (Zaandijk), bidprentje van Elisabeth Luttkik; **Mevr. Bakker** (Krommenie), bidprentje van Pietertje Botman; **Fam. Ria Koeman**, ansichtkaart Zaanbocht (ca. 1950); **Oudheidscommissie Jisp via Jan Aafjes** (Jisp), entree lied voor de Bonte avond van QSC (sept. 1937), brochure 1941: 'Herinnering Bonte avonden Q.S.C.', brochure 1915-1935: 't Komt allemaal terecht', brochure 1915-1930: 'Bij ons in Wormerveer'.